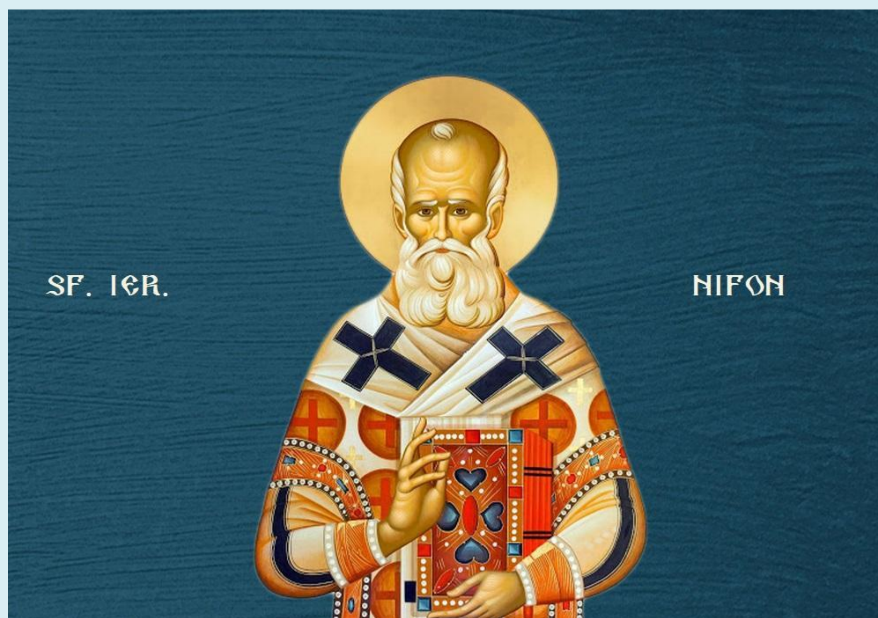
Acatistul Sfântului ierarh Nifon, mitropolitul Ţării Româneşti (1508) - alt acatist

(11 august)

Sfântul ierarh Nifon, patriarhul Constantinopolului şi mitropolitul Ţării Româneşti (†1508) (11 august):

https://www.academia.edu/44007247/Sf%C3%A2ntul_ierarh_Nifon_patriarhul_Constantinopolului_%C5%9Fi_mitropolitul_%C5%A2%C3%A3rii_Rom%C3%A2ne%C5%9Fti_1508_11_august_

https://archive.org/details/sf.-nifon-nou

***

prăznuire, 11 august

Sfântul Nifon este o evidenţă în plus a „credincioşiei sfinte" faţă de „vicleniile lumii" care încearcă să „distrugă" adevărata sfinţenie a Bisericii lui Hristos. Sfântul Nifon este un „erou al sfinţeniei Bisericii", pe lângă chipul său de monah şi cuvios. Este cinstit în mod deosebit de noi, românii, că ne-a „lăsat" moştenire „conştiinţa credincioşiei curate". Cei evlavioşi îl iau ca sprijinitor şi chiar ca patron al vieţii proprii duhovniceşti.

Rugăciunile începătoare

În numele Tatălui, şi al Fiului şi al Sfântului Duh. Amin.

Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !
Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !
Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !

Împărate ceresc, Mângâietorule, Duhul Adevărului, care pretutindenea eşti, şi toate le implineşti, Vistierul bunătăţilor şi Dătătorule de viaţă, vino şi te sălăşluieşte întru noi, şi ne curăţeşte pe noi de toată intinăciunea, şi mântuieşte, Bunule, sufletele noastre.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Preasfântă Treime, miluieşte-ne pe noi;
Doamne, curăţeşte păcatele noastre;
Stăpâne, iartă fărădelegile noastre;
Sfinte, cercetează şi vindecă neputinţele noastre, pentru numele Tău.

Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Tatăl nostru, care eşti în ceruri, sfinţească-se numele Tău, vie împărăţia Ta, facă-se voia Ta precum în cer aşa şi pe pământ. Pâinea noastră cea spre fiinţă dă-ne-o nouă astăzi. Şi ne iartă nouă greşalele noastre, precum şi noi iertăm greşiţilor noştri. Şi nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăveşte de cel rău. Că a Ta este Împărăţia şi puterea şi slava, a Tatălui şi a Fiului şi a Sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Miluieşte-ne pe noi, Doamne, miluieşte-ne pe noi, că nepricepându-ne de nici un răspuns, această rugăciune aducem Ţie, ca unui Stăpân, noi, păcătoşii robii Tăi, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Doamne, miluieşte-ne pe noi, că întru Tine am nădăjduit; nu Te mânia pe noi foarte, nici pomeni fărădelegile noastre, ci caută şi acum ca un Milostiv şi ne izbăveşte pe noi de vrăjmaşii noştri, că Tu eşti Dumnezeul nostru şi noi suntem poporul Tău, toţi lucrul mâinilor Tale şi numele Tău chemăm.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Uşa milostivirii deschide-o nouă,binecuvântată Născătoare de Dumnezeu, ca să nu pierim cei ce nădăjduim întru tine, ci să ne mântuim prin tine din nevoi, că tu eşti mântuirea neamului creştinesc.

Crezul

Cred Într-Unul Dumnezeu, Tatăl Atoţiitorul, Făcătorul cerului şi al pământului, al tuturor celor văzute şi nevăzute.

Şi întru Unul Domn Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Unul-Născut, care din Tatăl S-a născut, mai înainte de toţi vecii. Lumină din Lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, Născut, nu făcut, Cel de o fiinţă cu Tatăl, prin care toate s-au făcut.

Care pentru noi oamenii şi pentru a noastră mântuire.S-a pogorât din ceruri Şi S-a întrupat de la Duhul Sfânt şi din Maria Fecioara Şi S-a făcut om.

Şi S-a răstignit pentru noi în zilele lui Pilat din Pont, Şi a pătimit şi S-a îngropat.

Şi a înviat a treia zi după Scripturi .

Şi S-a suit la ceruri şi Şade de-a dreapta Tatălui. Şi iarăşi va să vină cu slavă, să judece viii şi morţii, A cărui Împărăţie nu va avea sfârşit.

Şi întru Duhul Sfânt, Domnul de viaţă Făcătorul, care din Tatăl purcede,

Cela ce împreună cu Tatăl şi cu Fiul este închinat şi slăvit, care a grăit prin prooroci.

Întru-una Sfântă Sobornicească şi apostolească Biserică,

Mărturisesc un botez întru iertarea păcatelor,

Aştept învierea morţilor şi viaţa veacului ce va să fie. Amin !

După obişnuitul început se zice:

Tropar (glas 3) „Cu faptele dreptei credinţe strălucind, toată Biserica ai luminat, însoţindu-te cu smerenia cea dătătoare de înălţare, tu, cinstea cea mărită a celor două locaşuri, podoaba şi înfrumuseţarea patriarhilor, mărite Nifon. Iar acum umple de dumnezeieşti daruri pe cei ce cu credinţă te măresc pe tine”.

Troparul Învierii, al Născătoarei de Dumnezeu (glas 3): „Pe tine, Ceea ce ai mijlocit mântuirea neamului nostru...” (glasul 3)

Doamne miluieşte (de 3 ori). Slavă… Şi acum…

Psalmul 50, apoi:

Condacul 1

Cel mare cu sufletul şi lucrarea cea mare trebuie să săvârşească, aşa şi tu fiind pentru Biserica lui Hristos mult te-ai nevoit, neuitând nici de viaţa cea duhovnicească, pentru care şi noi te cinstim: ***Bucură-te, Sfinte ierarh Nifone, chipul de jertfă al Bisericii!***

Icosul 1

Ca un nou Ioan Gură de Aur, pe scaunul Patriarhiei Creştinătăţii ai păstorit şi de „răutatea vicleană” fiind apoi prigonit şi alungat, al Bisericii lui Hristos chip de jertfă ai ajuns:
Bucură-te, marele păstor al Constantinopolelui;
Bucură-te, marele păstor al Patriarhiei Creştine;
Bucură-te, cel vrednic de scaunul cel înalt;
Bucură-te, cel de cinste între Patriarhii lumii;
Bucură-te, cel de laudă al slujirii sfinte;
Bucură-te, păstor cu adevărat al oilor lui Hristos;
Bucură-te, jertfa vie de pe altarul lumii;
Bucură-te, jertfirea vie pentru viaţa lumii;
Bucură-te, crucea urcată la Înviere;
Bucură-te, crucea Golgotei Bisericii;
Bucură-te, crucea mereu însângerată;
Bucură-te, Sfinte ierarh Nifone, chipul de jertfă al Bisericii!

Condacul al 2-lea

Ales pe scaunul Patriarhiei Creştine din Constantinopol, mult te-ai străduit să curăţeşti Biserica cea sfântă de toate necurăţiile şi îndeosebi de păgânătăţile viclene, ce nu ştiau de: ***Aliluia!***

Icosul al 2-lea

De mulţi potrivnici te-ai lovit şi mult ai suferit, chiar de la cei apropiaţi, şi aşa te-au pândit, până din scaun te-au scos:
Bucură-te, slujitorul cel mare al Bisericii;
Bucură-te, cel vrednic de altarul lui Hristos;
Bucură-te, curăţitorul de cele necurate;
Bucură-te, curăţitorul de cele viclene;
Bucură-te, iubitorule de locaşul lui Dumnezeu;

Bucură-te, lucrătorul cel credincios;
Bucură-te, lucrătorul din via creştină;
Bucură-te, şi lucrătorul din ţarina lumii;
Bucură-te, alegerea neghinelor;
Bucură-te, grădinarul cel cu mare grijă;
Bucură-te, plivitorul răsadurilor de buruieni;
Bucură-te, Sfinte ierarh Nifone, chipul de jertfă al Bisericii!

Condacul al 3-lea

Surghiunit şi asuprit, între străini ai pribegit, dar cu tăria credinţei neclintite dar şi mai mare ai primit, în cântarea de: ***Aliluia!***

Icosul al 3-lea

Omul cel sfânt al Bisericii erai ştiut şi peste tot cinstea de mare arhiereu al lui Hristos ţi se dădea, şi cu adevărat acest chip ai purtat:
Bucură-te, cel dăruit lui Hristos;
Bucură-te, cel menit pentru sfinţenie;
Bucură-te, omul cel curat al lumii;
Bucură-te, omul cel nevinovat;
Bucură-te, omul - jertfă;
Bucură-te, omul purtător de cruce;
Bucură-te, cel ce ai dus crucea oamenilor;
Bucură-te, cel ce ai dus crucea vremurilor viclene;
Bucură-te, cel ce ai urcat Golgota de taină;
Bucură-te, cel ce te-ai răstignit pentru ceilalţi;
Bucură-te, drumul crucii spre Înviere;
Bucură-te, Sfinte ierarh Nifone, chipul de jertfă al Bisericii!

Condacul al 4-lea

În Ţara Românească de domnitorul Radu ai fost chemat să fii arhiereul cel sfânt al Bisericii de aici, prin care credinţa să se întărească în cântarea de: ***Aliluia!***

Icosul al 4-lea

S-au bucurat toţi de venirea ta, ca de un mare dar trimis de Însuşi Domnul Hristos, şi aşa pe scaunul Mitropoliei din Târgovişte ai fost pus:
Bucură-te, arhiereul lui Hristos;
Bucură-te, arhiereul cel credincios al Bisericii;
Bucură-te, marele slujitor al altarului;
Bucură-te, cel ajuns cu chipul cel sfânt;
Bucură-te, cel ce Biserica Ţării Româneşti o rezideşti;

Bucură-te, cel ce de buruieni o cureţi;
Bucură-te, cel ce iarăşi o înalţi;
Bucură-te, cel ce îi dai iarăşi chipul strălucitor;
Bucură-te, păstorul dumnezeiesc cel aşteptat;
Bucură-te, păstorul cel bun, cel dorit;
Bucură-te, chipul renăscut al Bisericii;
Bucură-te, Sfinte ierarh Nifone, chipul de jertfă al Bisericii!

Condacul al 5-lea

Dar şi aici cei răi s-au speriat, că tu ca un adevărat păstor pe lupii răpitori din turma lui Hristos i-ai scos, ca să nu se mai piardă nici un credincios, în cântarea de: ***Aliluia!***

Icosul al 5-lea

Bisericile părăsite le-ai refăcut, pe mulţi preoţi iarăşi i-ai pus în slujba cea sfântă, şi aşa cântarea cea dumnezeiască iarăşi peste tot se auzea:
Bucură-te, laudă sfântă a Bisericii;
Bucură-te, cinstea cea bună a slujirii;
Bucură-te, liturghie pământească;
Bucură-te, liturghie unită cu cea cerească;
Bucură-te, chemarea la mântuirea lumii;
Bucură-te, chemătorul la veşnicie;
Bucură-te, chemătorul la viaţa cea nestricăcioasă;
Bucură-te, învăţătorul celor sfinte;
Bucură-te, învăţătorul cel adevărat;
Bucură-te, al Evangheliei propovăduitor;
Bucură-te, al apostolilor următor;
Bucură-te, Sfinte ierarh Nifone, chipul de jertfă al Bisericii!

Condacul al 6-lea

Râvna ta cea mare pentru sfinţenia Bisericii nu au putut-o suferi cei răi şi vicleni şi de sfaturile tale nu au ascultat şi în păcatele lor au rămas, fără cântarea de: ***Aliluia!***

Icosul al 6-lea

Chiar şi domnitorul Radu mai mult la cele lumeşti a ţinut, sfinţenia a batjocorit şi pe tine cu necinste din Mitropolie şi din ţară te-a scos, de au plâns cei credincioşi:
Bucură-te, cel prigonit de cei răi;
Bucură-te, cel nesuferit de păcat;
Bucură-te, smerenie nesuferită de mândrie;
Bucură-te, lupta dintre bine şi rău;

Bucură-te, lupta dintre viaţă şi moarte;
Bucură-te, hotarul dintre lumea de sus şi cea de jos;
Bucură-te, deosebirea duhurilor;
Bucură-te, chipul cel sfânt din mijlocul lumii;
Bucură-te, chipul cel sfânt, cel nelipsit;
Bucură-te, sfinţenia sădită între spini;
Bucură-te, chipul pomului vieţii din lume;
Bucură-te, Sfinte ierarh Nifone, chipul de jertfă al Bisericii!

Condacul al 7-lea
Dar lucrarea ta cea sfântă a rămas, că cele sfinte de credincioşi au fost primite ca o sământă de bună roadă, în cântarea de: ***Aliluia!***

Icosul al 7-lea
Bisericile cele rezidite de tine în pomenire veşnică te au, ca pe un părinte ce le-ai născut din nou, din apă şi din duh, spre lauda lui Hristos:
Bucură-te, mitropolitul cel mare al Ţării Româneşti;
Bucură-te, cel între sfinţii noştri părinţi;
Bucură-te, al Bisericii nume de cinste;
Bucură-te, al Bisericii nume de închinat;
Bucură-te, lauda credincioşilor;
Bucură-te, lauda celor iubitori de Hristos;
Bucură-te, lauda celor căutători de sfinţenie;
Bucură-te, îndrăznirea celor smeriţi;
Bucură-te, limanul celor înviforaţi;
Bucură-te, părintele cu dăruirea cea mare;
Bucură-te, părintele cel atotiubitor;
Bucură-te, Sfinte ierarh Nifone, chipul de jertfă al Bisericii!

Condacul al 8-lea
La Constantinopol iarăşi ai fost chemat, dar pentru „asprimea ta de sfinţenie” iarăşi te-au alungat şi în pribegie iarăşi ai pornit, de ai ajuns până la Muntele Athos, în cântarea de: ***Aliluia!***

Icosul al 8-lea
Doritor de odihnă după atâtea suferinţe şi umiliri, ca un „necunoscut” şi ca unul de rând în Mânăstirea Vatoped ai rămas, ştiut doar de Dumnezeu:
Bucură-te, cel ajuns la împlinirea vieţii;
Bucură-te, cel vrednic de odihnă;
Bucură-te, ostenitorul ce-şi ia plata;

Bucură-te, cel ce ai înmulţit talanţii;
Bucură-te, cel încununat;
Bucură-te, cel de acum şi în cinstea cerească;
Bucură-te, cel de acum şi în dregătoria de sus;
Bucură-te, marele slujitor şi la altarul îngeresc;
Bucură-te, cel ce cu Însuşi Hristos liturghiseşti;
Bucură-te, cel unit în trupul veşniciei;
Bucură-te, cel unit şi cu lumea întreagă;
Bucură-te, Sfinte ierarh Nifone, chipul de jertfă al Bisericii!

Condacul al 9-lea

Rodurile duhovniceşti în tine s-au copt şi nu mai puteau fi ascunse şi aşa darul cel dumnezeiesc însuşi te-a descoperit, în cântarea de: ***Aliluia!***

Icosul al 9-lea

Trimis să păzeşti asinii Mânăstirii mult te bucurai, că cele necuvântătoare mai mult ca oamenii te ascultau şi rugăciunea curată nu ţi-o tulburau:
Bucură-te, că de grijile lumeşti te-ai eliberat;
Bucură-te, că datoriile lumii le-ai plătit;
Bucură-te, cel liber de toate ale lumii;
Bucură-te, cel cu Dumnezeu doar unit;
Bucură-te, cel cu Dumnezeu doar în vedere;
Bucură-te, cel cu Însuşi Hristos în vorbire;
Bucură-te, rugăciunea curată şi neîmpiedicată;
Bucură-te, scară la cer de acum înălţată;
Bucură-te, uşa cerească de acum deschisă;
Bucură-te, dezvăluirea celor nevăzute;
Bucură-te, intrarea în cele neajunse;
Bucură-te, Sfinte ierarh Nifone, chipul de jertfă al Bisericii!

Condacul al 10-lea

Ajuns la capătul călătoriei pământeşti, ca un ostenitor ce şi-a terminat lucrarea cu bucurie aşteptai „trecerea în veşnicie”, fără să uiţi însă de cei de jos, în cântarea de: ***Aliluia!***

Icosul al 10-lea

Ca un bun păstor al Bisericii şi din cele cereşti, turma lui Hristos o veghezi şi o păzeşti de lupii cei răpitori şi oile rătăcite dintre spini le aduni:
Bucură-te, marele iubitor al Bisericii;
Bucură-te, iubitorule cel mare al locaşului sfânt;

Bucură-te, că tu însuţi te-ai făcut „locaş sfinţit”;
Bucură-te, că ai ajuns la nestricăciune;
Bucură-te, că ai unit Cerul cu Pământul;
Bucură-te, chipul noului Rai;
Bucură-te, noul Rai cu Pomul vieţii, Hristos;
Bucură-te, Raiul fără şarpele căderii;
Bucură-te, Raiul - Împărăţia lui Dumnezeu;
Bucură-te, Raiul veşniciei;
Bucură-te, împlinirea tainelor dumnezeieşti;
Bucură-te, Sfinte ierarh Nifone, chipul de jertfă al Bisericii!

Condacul al 11-lea
Blestem greu a căzut peste domnitorul Radu cel necredincios, dar urmaşii săi iertare ţi-au cerut şi capul tău cu cinste în ţară l-au adus, şi raclă scumpă ca pentru Sfinte moaşte au făcut, în cântarea de: ***Aliluia!***

Icosul al 11-lea
Ca un părinte bun iertarea ai dat şi cu binecuvântarea ta Biserica Ţării Româneşti iarăşi s-a înfrumuseţat, şi în pomenire de-a pururea te-a înscris:
Bucură-te, arhiereul cel binecuvântat;
Bucură-te, că binecuvântarea ta şi noi o avem;
Bucură-te, taina cea binecuvântătoare;
Bucură-te, biruinţa cea binecuvântată;
Bucură-te, Sfinte Nifone, nume mare;
Bucură-te, Sfinte Nifone, chip de icoană;
Bucură-te, Sfinte Nifone, chip de Biserică;
Bucură-te, temelie a credinţei;
Bucură-te, piatră de altar veşnic;
Bucură-te, zugrăvire neştearsă de sfinţenie;
Bucură-te, omul cel sfânt „peste vremi”;
Bucură-te, Sfinte ierarh Nifone, chipul de jertfă al Bisericii!

Condacul al 12-lea
Sfinte Nifone, ierarhul cel sfânt al Bisericii lui Hristos, şi noi cu cinstire te prăznuim ca pe un părinte iubitor de neam şi pământ românesc, cântând: ***Aliluia!***

Icosul al 12-lea
Potrivnici răi ai avut, dar şi mulţi fii iubitori duhovniceşti, şi aşa bucuria ta a rămas peste toate, şi ca un părinte de-a pururea rămâi:
Bucură-te, părinte, iubitorule de fii;

Bucură-te, părintele cel duhovnicesc;
Bucură-te, părintele nostru din toate nevoile;
Bucură-te, tămăduitorule de boli;
Bucură-te, îmblânzirea stăpânirilor celor rele;
Bucură-te, alungarea demonilor bântuitori;
Bucură-te, potolirea patimilor ascunse şi ucigaşe;
Bucură-te, al monahilor chip strălucitor;
Bucură-te, al arhiereilor chip prea înalt;
Bucură-te, Sfinte Nifone, cel grabnic ajutător;
Bucură-te, Sfinte Nifone, părintele nostru iubitor;
Bucură-te, Sfinte ierarh Nifone, chipul de jertfă al Bisericii!

Condacul al 13-lea (de trei ori)
O, Sfinte mare ierarhe Nifone, cel dimpreună cu marii ierarhi ai Bisericii lui Hristos, primeşte şi puţina noastră cinstire, şi din veşnicie mijloceşte şi pentru noi, cei în multe nevoi, ca să putem cânta: ***Aliluia!***

Se citeşte apoi din nou:

Icosul 1
Ca un nou Ioan Gură de Aur, pe scaunul Patriarhiei Creştinătăţii ai păstorit şi de „răutatea vicleană" fiind apoi prigonit şi alungat, al Bisericii lui Hristos chip de jertfă ai ajuns:
Bucură-te, marele păstor al Constantinopolelui;
Bucură-te, marele păstor al Patriarhiei Creştine;
Bucură-te, cel vrednic de scaunul cel înalt;
Bucură-te, cel de cinste între Patriarhii lumii;
Bucură-te, cel de laudă al slujirii sfinte;
Bucură-te, păstor cu adevărat al oilor lui Hristos;
Bucură-te, jertfa vie de pe altarul lumii;
Bucură-te, jertfirea vie pentru viaţa lumii;
Bucură-te, crucea urcată la Înviere;
Bucură-te, crucea Golgotei Bisericii;
Bucură-te, crucea mereu însângerată;
Bucură-te, Sfinte ierarh Nifone, chipul de jertfă al Bisericii!

(Extras din cartea: Imnografie / Ieromonah Ghelasie Gheorghe. - Bucureşti: Platytera, 2016)

Moise Aghioritul - Sinaxar - Sfântul Nifon al II-lea, patriarhul Constantinopolului

Sfântul Nifon al Constantinopolului şi ucenicii săi, Macarie şi Ioasaf. Pictură murală, 1806. Exonartexul Bisericii principale a Schitului Sfântului Dimitrie

Nicolae s-a născut în Peloponez la mijlocul secolului al XV-lea din părinţi de neam bun şi evlavioşi. Primele litere le-a deprins în locurile natale. I-a avut ca dascăli pe Eftimie şi pe ieromonahul Iosif. Pe cel de-al doilea l-a însoţit în peregrinările sale. La Epídavros l-au întâlnit pe virtuosul ascet Antonie, al cărui ucenic a devenit Nicolae, care după o vreme a fost tuns monah primind numele Nifon. Avea ca rucodelie caligrafia.

După adormirea şi înmormântarea lui Gheronda Antonie, Nifon a dorit să găsească un alt Gheronda la care să intre în ascultare. A aflat despre virtuosul şi înţeleptul misionar aghiorit Zaharia şi a plecat în Epir să-l întâlnească. Ieromonahul Zaharia l-a primit în obştea sa. Nifon l-a urmat cu credinţă în călătoriile sale misionare prin Epir, Epirul de nord, Macedonia şi Ahrida, predicând alături de acesta. În Ahrida, clerul şi poporul credincios au cerut ca iubitul şi cinstitul Zaharia să devină

episcopul lor. Acela, deşi la început s-a opus, în cele din urmă a primit. Atunci Nifon a cerut să plece într-un loc liniştit. Părintele său nu a vrut să se despartă de el, deoarece îl dorea ajutor şi următor al muncii sale. Numai după o vedenie dumnezeiască Zaharia i-a îngăduit să plece, spunându-i: „Mergi, fiule, unde te va conduce Domnul, pe care Îl rog, eu nevrednicul, să mă învrednicească să te mai văd o dată în viaţa aceasta, când va dori pronia sfântă” [*Ierá Moní Dionysíou, O Ágios Nífon Patriárhis Konstantinopóleos, Sfântul Munte 1986, p. 34.*].

Domnul l-a condus în Sfântul Munte. După spusele Sfântului Nicodim Aghioritul: „Fericitul Nifon, luând drept tovarăş de drum binecuvântarea arhiereului, a alergat în Sfântul Munte, ca un vultur înaripat şi mergând în cinstita Mănăstire a Vatopediului, închinându-se sfinţeniilor Maicii Domnului, a căutat şi a găsit acolo mulţi bărbaţi sporiţi în virtuţi, al căror zelos următor a devenit” [*Nicodim Aghioritul, Néon Eklógion, p. 335.*]. Nu se cunoaşte câtă vreme a rămas în Mănăstirea Vatopedi.

A vizitat apoi Mănăstirile Pantocrator, Marea Lavră şi Karyés unde a găsit mulţi bărbaţi sporiţi în virtuţi şi pe Protosul Gavriil. La Mănăstirea Dionisiu a fost hirotonit diacon şi apoi preot. Era foarte iubit de toţi aghioriţii pentru rara sa înţelepciune şi smerenie. „Cu toţii se minunau de înţelepciunea cuvintelor sale, căci atât de dulci erau nu mai puteau să se despartă de el cei care-l ascultau încât dulceaţa cuvintelor sale îi făcea să uite şi de hrana trupească” [*Ibidem.*].

Faima sa de bărbat înţelept şi sporit în virtuţi a ajuns şi în Tesalonic. După moartea mitropolitului locului, Parthenie, cler şi popor au cerut ca păstor al lor pe Nifon. A fost ales mitropolit al Tesalonicului, împotriva voii sale, în 1482. Predica zilnic, respingând dogmele susţinătorilor latinilor, mângâia pe cei asupriţi de cuceritori, îndemna pe cei bogaţi să-i ajute pe cei săraci, el însuşi vizitându-i pe cei bolnavi şi pe cei aflaţi în suferinţe şi neputinţe. Învăţătura sa plină de bucurie adesea întorcea şi pe necredincioşi [*Monahul Moise Aghioritul, “Oi dia ton agíon shéseis Agíou Órous kai Thessaloníkis”, în Kairós, p. 169.*]. Ca membru al delegaţiei patriarhale, Nifon l-a întâlnit la Constantinopol pe Părintele său duhovnicesc, arhiepiscopul Ahridei, Zaharia, care a şi trecut la Domnul în vreme ce se afla acolo, fiind privegheat şi înmormântat de către devotatul său ucenic.

După moartea Patriarhului Simeon, Nifon a fost ridicat în tronul patriarhal, în anul 1486. A rămas în tronul patriarhal vreme de doi ani continuându-şi bogata activitate de predicare a cuvântului Evangheliei şi binefacere. După părăsirea tronului patriarhal s-a retras la Mănăstirea cinstitului Înaintemergător din Sozópolis. În anul 1497 a fost chemat iarăşi în tonul patriarhal al Constantino-

polului. Anul următor a fost exilat din pricina tulburărilor şi, trecând prin Adrianopole, a ajuns în Valahia. În 1502, i s-a cerut să revină pentru a treia oară în tronul patriarhal, dar nu a primit [*Gritsópoulos T., "Nífon o B'", Th. I. E., vol. 9, col. 455-456.*].

În Valahia s-a mutat în urma chemării insistente adresate de domnul Radu cel mare (1496-1508) de a îndrepta treburile Bisericii şi obiceiurile poporului. L-au primit cu toţii „ca pe un trimis al lui Dumnezeu". L-au însoţit şi cuvioşii săi ucenici, Macarie şi Ioasaf. A convocat un sinod local, luând hotărâri importante pentru o mai bună organizare a Bisericii. Pentru cuvântul său dulce ca mierea a fost numit noul Gură de Aur. A salvat Biserica Română de propaganda papistaşă, din decăderea morală şi neorânduiala în care se aflau clerul şi poporul. Cu toţii slăveau pe Dumnezeu pentru prezenţa binefăcătoare şi opera salvatoare a Sfântului Nifon. Din pricină, însă, că domnul s-a întors spre fărădelegi pe care Sfântul nu le îngăduia, certându-l cu multă îndrăzneală, acela s-a întors împotriva lui cu violenţă. Astfel, dreptul sfânt mărturisitor a fost silit să plece şi să se întoarcă, însoţit de cei doi ucenici ai săi, în Sfântul Munte [*Ierá Moní Dionysíou, O Ágios Nífon Patriárhis Konstantinopóleos, Sfântul Munte 1986, pp. 44-52.*]. Pe unde trecea, predica cuvântul lui Dumnezeu creştinilor.

În Sfântul Munte, mai întâi a mers la Mănăstirea Vatopedi, unde a fost întâmpinat cu toată evlavia şi bucuria de către părinţii locului, slăvind pe Dumnezeu care îi învrednicise să se bucure de acest luminător şi dascăl. Aflând despre sosirea sa, nevoitorii Sfântului Munte alergau în toate zilele către el pentru a primi binecuvântarea sa şi pentru a asculta învăţătura sa cea folositoare de suflet. Pe când se afla la Mănăstirea Vatopedi, au adormit în Domnul acei doi ucenici pe care îi lăsase acolo mai înainte, şi i-a îngropat singur" [*Idem, p. 53.*].

În timpul acestei celei de-a doua şederi în Mănăstirea Vatopediului, Sfântul Nifon împreună cu cei doi sfinţi ucenici ai săi, Macarie şi Ioasaf, trebuie că a rămas o perioadă destul de mare, din moment ce în Sfântul Munte a venit în anul 1505 iar Macarie a fost martirizat în 1507. Martiriul său l-a anunţat Sfântul Nifon lui Ioasaf, pe când se afla la Vatopedi şi mulţi îl cinsteau. De aceea, „l-a luat cu sine pe Ioasaf şi au plecat din Sfânta Mănăstire Vatopedi în ascuns, fără să-l ştie cineva" [*Idem, p. 54.*].

S-a mutat la Mănăstirea Dionisiu nefiind ştiut de nimeni şi acolo i-a fost încredinţată slujirea de argat la catâri. Însă, curând s-a descoperit că era fostul patriarh. Cu uimire, emoţie şi străpungere au alergat toţi monahii la el pentru a asculta învăţătura sa cea de suflet folositoare. Trăind ca un simplu monah era un exemplu

viu de smerenie, iar rugăciunea sa făcea minuni. Cu acest trai bineplăcut lui Dumnezeu şi nelăsând de Dumnezeu inspirata sa învăţătură şi-a încheiat viaţa în mod cuvios în Mănăstirea Dionisiu [*Geórgios Milítsis, Ágion Óros, Trikala 2002, p. 55.*].

După adormirea Sfântului Nifon (†1508), fiul său în duh, Neagoe Basarab, domnul Ţării Româneşti (1512-1521), a cerut ca cinstitele sale moaşte să fie mutate în Valahia pentru binecuvântarea poporului şi împăcarea zbuciumatei ţări. În vremea mutării moaştelor mănăstirea s-a umplut de buna mireasmă şi s-au întâmplat multe minuni. La fel s-a întâmplat şi în vremea cât s-au aflat în Ţara Românească spre închinare.

Astăzi, în România, se păstrează cu evlavie capul şi mâna Sfântului, iar la Mănăstirea Dionisiu se păstrează sacosul, cârja şi se găsesc chilia şi locul de nevoinţă ale sfântului. Restul sfintelor moaşte se păstrează într-o minunată raclă dăruită de domnul Neagoe Basarab. Mormântul sfântului se găseşte alături de biserica funerară a Mănăstirii Dionisiu. Există, de asemenea, un paraclis afierosit sfântului, construcţie din anul 1782, iar în afara mănăstirii, aşezământul Sfântului Nifon şi locul istoric de închinare, unde i s-a făcut primirea ca patriarh, identitate descoperită egumenului în vedenie, căci Sfântul nu o destăinuise nimănui.

Primul biograf al sfântului a fost ieromonahul Gavriil, protos al Sfântului Munte şi ucenic al sfântului. Această viaţă a fost curând tradusă şi în româneşte [*Vasile Grecu, Viața Sfântului Nifon. O redacție grecească inedită editată, tradusă și însoțită cu o introducere, București 1944. Ierá Koinótita Agíou Órous, Keimília Protátou, vol. A', Sfântul Munte 2000, pp. 29-30.*], cunoscând multe reeditări. În sfânta Mănăstire Dionisiu există destule codice de manuscrise care menţionează viaţa acestui sfânt făcător de minuni [*Manuscrise din biblioteca Sfintei Mănăstiri Dionisiou: 103 (1540), 625 (1624), 118 (1624), 820 (1637), 783 (1630), 661 (1754), 716 (1775), 647 (1804).*]. O frumoasă biografie a compus şi Sfântul Nicodim Aghioritul în Noul Ekloghion [*Nicodim Aghioritul, Néon Eklógion, pp. 333-346.*], pe care se bazează toţi autorii de vieţi sinaxarice. Slujba sa a fost scrisă de cunoscutul medic Ioan Komnīnós, cel care ulterior va deveni Mitropolit de Durostorum cu numele de Ierótheos. Această slujbă a fost revăzută şi îmbunătăţită de Sfântul Nicodim Aghioritul, care a compus şi laude.

Monahul Gherasim Mikraghiannanítul a compus şi el, de asemenea, laude.

Pomenirea Sfântului Nifon se face pe 11 august.

(Sursa: Monahul Moise Aghioritul, Vatopaidinó Synaxári, Sfânta Mare Mănăstire Vatopedi 2007, pp. 171-181.)